

EXPERIÈNCIES D'APRENTATGE SERVEI EN EL GRAU DE MEDICINA

Vallès A; Vilella À; Cuffi L; Delàs J; Gomar C; De Lecuona I.
Facultat de Medicina i Ciències de la Salut – Universitat de Barcelona

INTRODUCCIÓ

Formant part del Programa de Responsabilitat Social i Aprenentatge Servei (ApS) de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona, actualment estan en actiu quatre experiències (ApS) en el Grau de Medicina.

L'ApS és una proposta educativa que integra el servei a la comunitat i l'aprenentatge acadèmic útil en un sol projecte.

Es parteix d'uns objectius docents de continguts relacionats amb les assignatures del grau, que s'aprenen fent un servei en una entitat amb la que es signa un conveni de col·laboració.

La facultat avalua l'aprenentatge i la entitat el servei realitzat. Les experiències formen part de l'oferta d'activitats per al reconeixement acadèmic de crèdits d'optativitat.

ATENCIÓ SANITÀRIA EN ZONES URBANES SOCIALMENT DEPRIMIDES	
ENTITAT AMB LA QUE S'HA FET EL CONVENI	Servei d'Atenció i Promoció Social (SAPS) Creu Roja, Barcelona
PROGRAMA DE L'ACTIVITAT	
NECESSITAT QUE ES VOL COBRIR	a) familiaritzar l'estudiant en un tipus d'assistència extrahospitalària diferent de la dels centres d'atenció primària b) atenció a persones que habitualment no contacten amb els recursos socials i sanitaris que habitualment fa servir la resta de la població c) familiaritzar l'estudiant en programes de disminució de riscos (harm reduction) d) desenvolupar habilitats per contactar amb persones en risc d'exclusió social, majoritàriament consumidors de drogues no legals, heroïna i cocaïna. e) integrar-se en un equip multidisciplinari f) desenvolupar un projecte de recerca d'acord a les línies de recerca de l'equip
APRENTATGES QUE FA L'ESTUDIANT	Semiologia, malalties infeccioses de transmissió parenteral, malalties infeccioses de transmissió per via sexual, habilitats de comunicació, farmacologia clínica i atenció a dependències
TASQUES DE SERVEI QUE HA DE DESENVOLUPAR L'ESTUDIANT	a) freqüentar in situ el centre b) triar una línia de recerca d'acord als projectes de l'equip c) desenvolupar un treball original presentat 1) en format oral en el curs d'una sessió clínica, 2) en el format habitual de les publicacions biomèdiques i que serà publicat a la revista Lowthreshold Journal
ACTIVITATS D'APRENTATGE I REFLEXIÓ PREVISTES	a) Atenció sanitària conjuntament amb un tutor mèdic b) Rotació pels diversos departaments del servei (sala de venopunció, àrea de lliurament de material higiènic de punció, àrea social) c) realització de publicació biomèdica supervisada per un tutor d) participació en tallers de reanimació i prevenció de sobredosis e) participació en sessions de supervisió externa
Responsable:	Dr. JORDI DELÀS AMAT
AVALUACIÓ DE L'ESTUDIANT	Avaluació de la comunicació oral i de l'article original (d'acord als estàndards habituals de les publicacions biomèdiques)
AVALUACIÓ DEL PROJECTE	Comissió mixta d'avaluació responsables APS i responsables de l'activitat.

EN PLENES FACULTATS - Salut, Drogues i Sexualitats Saludables	
ENTITAT AMB LA QUE S'HA FET EL CONVENI	FUNDACIÓ SALUT I COMUNICAT
PROGRAMA DE L'ACTIVITAT	
NECESSITAT QUE ES VOL COBRIR	Capacitar estudiants com a referents en promoció de la salut entre iguals. Prevenir el consum de drogues problemàtic i promoure conductes sexuals segures entre el col·lectiu universitari. Desenvolupar diferents activitats per difondre EPF com a punt de referència en temes de drogues i entre la comunitat universitària i sensibilitzar la població universitària sobre els riscos associats al consum de drogues. Fomentar la participació i comunicació interactiva de la comunitat universitària mitjançant l'ús de xarxes socials.
APRENTATGES QUE FA L'ESTUDIANT	Classes teòriques: - Formació bàsica en prevenció de drogodependències i reducció de riscos. - Formació bàsica en sexualitats saludables. - Taller "Màrqueting social i habilitats comunicatives". Classes pràctiques: - Ideació, elaboració i desenvolupament de campanya preventiva en el consum de drogues i sexualitats saludables a la Universitat. - Aportacions a les xarxes socials del projecte (prevenció a les xarxes). - Possibilitat de col·laboració externa en programes preventius a diferents Municipis de la Diputació de Barcelona
TASQUES DE SERVEI QUE HA DE DESENVOLUPAR L'ESTUDIANT	Traspasar els coneixements assolits a la formació teòrica en temes de prevenció i reducció de riscos del consum de drogues i sexualitats saludables als seus iguals, mitjançant la realització d'una campanya preventiva a la Universitat.
ACTIVITATS D'APRENTATGE I REFLEXIÓ PREVISTES	- Participació i aportacions durant el desenvolupament de les formacions teòriques - Preparació conjunta amb el professorat de la campanya preventiva. - Elaboració de Diari Reflexiu o portafoli sobre l'experiència.
Responsable:	Dra. ANNA MARIA VILELLA MORATÓ
AVALUACIÓ DE L'ESTUDIANT	• Assistència a les formacions • Assistència a les activitats realitzades • Participació a la campanya preventiva • Assistència a les hores pràctiques
AVALUACIÓ DEL PROJECTE	• Test pre i post formació (adquisició de coneixements) • Avaluació de les formacions • Entrega obligatòria de diari reflexiu o portafoli

FORMACIÓ DE FORMADORS EN EDUCACIÓ CÍVICA PEL MANEIG INICIAL DE SITUACIONS DE RISC VITAL	
ENTITAT AMB LA QUE S'HA FET EL CONVENI	FUNDACIÓ BANC DELS ALIMENTS
PROGRAMA DE L'ACTIVITAT	
NECESSITAT QUE ES VOL COBRIR	Capacitar estudiants de Graus de ciències de la salut per formar a la població cívica en les maniobres bàsiques que es poden fer amb les mans i sense risc i que poden salvar la vida.
APRENTATGES QUE FA L'ESTUDIANT	Classes presencials: - Emergències mèdiques: importància del temps en l'emergència (a qui trucar i quina informació he de donar? 112 i Sistemes d'emergències mèdiques - Reconeixement de la situació de risc vital: insuficiència respiratòria, parada cardíaca, hemorràgia, lesions vertebrals potencialment greus - Primeres mesures en l'emergència: protecció pròpia i de l'entorn - Alliberament i manteniment de la permeabilitat de les vies respiratòries - Manteniment de la circulació i control de hemorràgies externes - Indicacions i ús del desfibril·lador automàtic - Immobilització del malalt traumàtic, protecció cranial i cervical - Dispositius senzills dels que s'ha d'equipar un mitjà laboral i civil per l'emergència Seminaris: - Actuacions en situacions reals - Metodologia docent adient a les poblacions concretes. - Presa de decisions davant de situacions d'emergència Classes pràctiques: - Pràctica de les maniobres vitals elementals - Simulació d'actuació en l'emergència - Impartir una formació a una població cívica. Autoestudi: - Guies de Reanimació cardiopulmonar 2010 ILCOR - Anàlisi crític de material audiovisual de situacions en emergències
TASQUES DE SERVEI QUE HA DE DESENVOLUPAR L'ESTUDIANT	Ensenyar a la població com detectar una víctima amb risc vital, com alertar, com protegir-se i protegir a la víctima i Saber com aplicar les 5 maniobres bàsiques : desobstrucció via àrea per cossos estranys, obertura via àrea maniobra front-mentó, posició lateral de seguretat, compressions toràciques i contenció de hemorràgia externa. Utilització del DEA al col·lectiu que disposin de un DEA. La formació de la població té una durada de 90 min i s'aplica un estudiant-instructor per cada 5 participants.
ACTIVITATS D'APRENTATGE I REFLEXIÓ PREVISTES	- Tutoria amb el professor/a responsable de la proposta, per preparar cada formació impartida - Preparació del material y cronograma de la formació que impartiran - Definició dels casos simulats adients per a cada col·lectiu que es formen. - Anàlisi de les enquestes del col·lectiu format
Responsable:	Dra. CARMEN GOMAR SANCHO
AVALUACIÓ DE L'ESTUDIANT	Check list del tutor mentre fan la formació
AVALUACIÓ DEL PROJECTE	- Anàlisi de les enquestes dels col·lectius formats - Numero de individus formats per cadascun dels alumnes

COMPARTIR IDEES. LA UNIVERSITAT VA A L'INSTITUT	
Projecte d'ApS que s'ofereix a estudiants tant de graus com de màsters de diferents facultats de la Universitat de Barcelona. La proposta consisteix a preparar (en parelles), amb la tutorització i seguiment d'un professor/a, conferències-taller sobre temes d'interès general relacionats amb els estudis que està cursant l'estudiant i a impartir-les en un o dos instituts d'ensenyament secundari de Barcelona.	
ENTITAT AMB LA QUE S'HA FET EL CONVENI	CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA
PROGRAMA DE L'ACTIVITAT	
NECESSITAT QUE ES VOL COBRIR	Fomentar el compartiment de coneixement i la conversa sobre un tema que la universitat treballa i que és rellevant per a la formació de l'alumnat de secundària.
APRENTATGES QUE FA L'ESTUDIANT	Competències transversals • Aprenentatge i responsabilitat • Capacitat comunicativa • Treball en equip • Compromís ètic Competències específiques • Les competències específiques del grau o assignatura en la qual es desenvoluparà la conferència- taller. • També els continguts concrets a treballar per a cada conferència-taller.
TASQUES DE SERVEI QUE HA DE DESENVOLUPAR L'ESTUDIANT	• Realització de la conferència-taller, realització dels qüestionaris i enregistrament en video de la conferència per poder-la analitzar posteriorment. • Buidatge dels qüestionaris del professorat i alumnat de secundària.
ACTIVITATS D'APRENTATGE I REFLEXIÓ PREVISTES	• Tutoria amb el professor/a responsable de la proposta. • Formació conjunta amb altres estudiants en habilitats comunicatives i oratòria. • Visita a l'institut per a definir la intervenció. • Aprenentatge de continguts propis i necessaris per a la conferència-taller. • Preparació del servei i elaboració del document de la proposta. • Anàlisi de les respostes als qüestionaris
Responsable:	Dra. ANNA MARIA VILELLA MORATÓ
AVALUACIÓ DE L'ESTUDIANT	Anàlisi de les respostes als qüestionaris dels alumnes de secundària i el professorat. Avaluació per part del professor responsable.
AVALUACIÓ DEL PROJECTE	Respostes als qüestionaris d'avaluació per part del professorat dels instituts